

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Майя НІКОЛАЄВА

2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
" ГЕОГЛОБАЛІСТИКА "**

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: 24 "Сфера обслуговування"

Спеціальність: 242 "Туризм"

Освітньо-професійна програма: "Туризм"

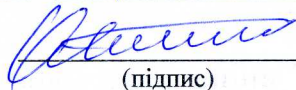
Робоча програма навчальної дисципліни "Геоглобалістика". – Одеса: ОНУ, 2022.
– 14 с.

Розробник: **Коломієць Катерина Василівна**, кандидат географічних наук,
доцент, доцент кафедри економічної та соціальної географії і туризму геолого-
географічного факультету.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної та соціальної
географії і туризму

Протокол № 1 від "30" серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(**Олександр ТОПЧИВ**)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено із гарантом ОПІ "Туризм"

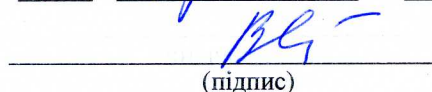

(**Вікторія ЯВОРСЬКА**)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) геолого-географічного
факультету

Протокол № 1 від "2" вересня 2022 р.

Голова НМК

(підпис)

(**Віталій СИЧ**)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної
географії і туризму

Протокол № ___ від "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

(_____)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної
географії і туризму

Протокол № ___ від "___" _____ 20__ р.

Завідувач кафедри

_____
(підпис)

(_____)
(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 4 годин – 120 змістових модулів – 2	Галузь знань <u>24</u> "Сфера обслуговування" (шифр і назва) Спеціальність <u>242 «Туризм»</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <u>Другий (магістерський)</u>	<i>Обов'язкова дисципліна</i>	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		1-й	-
		<i>Семестр</i>	
		1-й	-
		<i>Лекції</i>	
		24 год.	- год.
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		16 год.	- год.
		<i>Лабораторні</i>	
		- год.	- год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		80 год.	- год.
		Форма підсумкового контролю: <i>іспит</i>	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета. Метою вивчення навчальної дисципліни “Геоглобалістика” є формування уявлення про передумови та основні етапи становлення геоглобалістики як нової сфери наукового знання, вивчити проблеми та основні тенденції сучасного цивілізаційного розвитку, концептуальні уявлення про формування майбутнього світоустрою в аспекті світової глобалістики

Завдання:

- визначення сутності сучасного етапу розвитку людства та оцінки його ціннісної парадигми;
- виявлення основних факторів і тенденцій, які впливають на розвиток світу;
- розкриття сутності трансформаційних змін у глобальному середовищі;
- критичне оцінювання різноманітних підходів, які мають місце з проблем цивілізації;
- оволодіння аналітичними навичками характеристики вирішення сучасних глобальних проблем;
- вироблення теоретико-прогностичних уявлень про постглобалізаційний етап розвитку людства.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей:**

загальні компетенції - ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності; ЗК 6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

спеціальні (фахові) компетенції - СК1. Здатність застосовувати у професійній діяльності категорійно-термінологічний апарат, концепції, методи та інструментарій системи наук, що формують науковий базис туризму та рекреації; СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях; СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією.

Очікувані результати навчання.

Програмні результати навчання:

РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв’язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.

РН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проектувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.

РН6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб’єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати**: предмет і об’єкт глобалістики, її сучасну методологію, загальний зміст і завдання; історію розвитку наукових досліджень глобальних проблем; зміст глобальних процесів і явищ; виявляти явища глобалізації у навколишньому середовищі і з’ясовувати їх позитивні та негативні наслідки; сутність екологічного імперативу, проблем глобальної екології; суть окремих «великих» та «малих» глобальних проблем людства, форми їх прояву в різних регіонах світу, причинно-наслідкові зв’язки між ними; сутність концепції сталого розвитку як стратегії розвитку людства на XXI ст., її економічний аспект; витоки, категорії, індикатори сталого розвитку;

вміти: аналізувати процеси глобалізації як історичного процесу, глобальні проблеми світу за територіальним принципом; прояви глобалізації в господарському житті; різницю в рівнях та темпах вирішення глобальних проблем по регіонах світу; сучасні загрози світовій безпеці; проекти шляхів розв’язання глобальних проблем людства; взаємозв’язки глобальних проблем людства; класифікувати глобальні проблеми людства за походженням, гостротою прояву у різних регіонах світу; висловлювати судження про основні напрями вирішення глобальних проблем людства; пропонувати способи розв’язання глобальних проблем людства.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.Визначення конфігурації сучасної глобалізації

Тема 1. Теоретико-практичні основи становлення глобалістики та сучасний стан її розвитку.

Глобалізація – процес формування цілісного світу. Передумови формування глобалістики. Поняття, об'єкт, предмет та принципи глобалістики. Основні теоретико-методологічні школи глобалістики. Становлення та розвиток глобалістики в Україні.

Тема 2. Глобалізація як багатовимірний процес розвитку людства.

Поняття та сутність глобалізації. Основні підходи до дослідження глобалізаційних процесів, їх сутність та характеристика. Тенденції глобалізації. 4. Сутність та характеристика багатовимірності процесу глобальних змін. Україна в процесі глобальних трансформаційних змін і перетворень.

Тема 3. Політико-правові процеси глобальної трансформації.

Поняття, джерела та рушійні сили політичної глобалізації. Політична система суспільства в епоху глобальних трансформаційних змін. Новий зміст державного суверенітету в умовах глобалізації. Роль права в процесі глобальних перетворень. Тенденції трансформації права. Особливості глобальних трансформаційних змін постсоціалістичних країн. Виникнення глобальної політики. Глобалізація мілітарної системи.

Тема 4. Економічна глобалізація як етап розвитку світового господарства.

Економічна глобалізація як складова системних глобальних змін. Поняття світового економічного простору та циклічність розвитку світового господарства. Фактори відмінності глобалізації й інтеграції. Поняття, сутність та характеристика парадигми розвитку світової економіки.

Тема 5. Мультинаціональні корпорації і світове виробництво.

МНК і світова виробнича мережа. Світова конкуренція і глобалізація організації бізнесу. Мережа глобального виробництва: галузеві порівняння. Сучасні зразки національного залучення до світової виробничої мережі. Глобалізація бізнесу: національні впливи. МНК і функціонування національної економіки.

Тема 6. Соціальні інститути в контексті глобалізаційного розвитку.

Концепція «глобального громадянського суспільства» як альтернатива сучасної глобалізації. Проблеми формування глобального громадянського суспільства. Проблеми становлення і трансформації громадянського суспільства в Україні. Наука і освіта як чинники глобального розвитку. Глобальний розвиток освіти. Еволюція інституту сім'ї в умовах глобалізації. Людина як об'єкт і суб'єкт глобальних змін.

Змістовий модуль 2. Глобалізація в аспекті протиріч теорії і практики

Тема 7. Культурно-цивілізаційні аспекти глобалізації

Культура. Цивілізація. Культурно-цивілізаційні грані глобалізації. Зміст і сутність поняття «універсалізм». Універсальність і гомогенізація глобалізаційного процесу. Розмаїття культур і глобальна контркультура. Стратегії культурно-цивілізаційного розвитку в умовах глобалізації. Діалог та полілог культур. Культурно-цивілізаційна ідентичність в умовах глобальних трансформацій. Глобалізація культури і культура глобалізації. Культурна політика держави в умовах глобальних трансформаційних змін.

Тема 8. Глобальні проблеми сучасності: постановка питання.

Поняття, систематизація та класифікація глобальних проблем. Тенденції глобалізації. Доктринальне розуміння тенденцій глобалізації. Зростання соціально-економічної нерівності населення між бідними і багатими країнами – головна проблема сучасності. Поняття та характеристика екологічних проблем. Демографічні проблеми сучасності. Демографічна ситуація та демографічні тенденції в Україні. Проблеми енергетичного забезпечення глобального світу.

Тема 9. Глобальна деградація довкілля у XX-XXI ст.

Глобалізація і довкілля. Форми глобалізації проблеми довкілля. Глобалізація проблеми довкілля у світлі історії. Глобальні проблеми, глобальні відповіді. Спільні блага і національне прилучення до глобальних екологічних проблем: планетарне потепління, стоншення

озонового шару та забруднення морського середовища. Сучасна модель глобальних змін у довкіллі та їхні політичні наслідки.

Тема 10. Глобалізація і міграції.

Історичні форми глобальної міграції. Виникнення масової міграції. Азійські типи міграції. Регіональні міграції та ранні етапи індустріалізації. Міграція під час світової війни. Сучасні форми міграцій. Стратифікація міграційних потоків. Участь націй-держав у міграційних процесів.

Тема 11. Глобалізація і глобальне управління. Глобалізація у людському вимірі.

Поняття та сутність глобального управління. Концепції глобального управління та їх зміст. Головна проблема глобального управління з позиції синергетики. Необхідність удосконалення глобального управління та зміст його загально-сприйнятливих принципів. Особливості та характерні риси формування нового світопорядку. Глобалізація з «людським обличчям» як проект альтернативного глобального розвитку. Творчий потенціал людини. Людина як головний ресурс економіки, яка ґрунтується на знаннях. Проблеми самоідентифікації людини в умовах глобалізації. Зміст та характеристика цінностей Глобального етичного кодексу.

Тема 12. Політико-правова ідентифікація України у глобальному просторі.

Поняття ідентичності. Самоідентифікація соціуму як вибір. Ідентичність глобалізації як головна проблема процесу ідентичності. Універсалізація прав людини. Проблеми захисту прав людини в Україні. Поняття та сутність сталого розвитку. Політичний базис сталого розвитку. Ідея сталого розвитку як домінантна складова соціальної культури громадян.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб.	ср.		л	п	лаб.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<u>Змістовий модуль 1.Визначення конфігурації сучасної глобалізації</u>										
Тема 1. Теоретико-практичні основи становлення глобалістики та сучасний стан її розвитку.	10	2			8					
Тема 2. Глобалізація як багатовимірний процес розвитку людства.	10	2	2		6					
Тема 3. Політико-правові процеси глобальної трансформації.	10	2			6					
Тема 4. Економічна глобалізація як етап розвитку світового господарства.	8	2	2		6					
Тема 5. Мультинаціональні	12	2	2		8					

корпорації і світове виробництво									
Тема 6. Соціальні інститути в контексті глобалізаційного розвитку	10	2	2		6				
Разом за змістовим модулем 1	60	12	8		40				
<u>Змістовний модуль 2. Глобалізація в аспекті протиріч теорії і практики</u>									
Тема 7. Культурно-цивілізаційні аспекти глобалізації	10	2	2		6				
Тема 8. Глобальні проблеми сучасності: постановка питання.	12	2	2		8				
Тема 9. Глобальна деградація довкілля у XX-XXI ст.	12	2	2		8				
Тема 10. Глобалізація і міграції	8	2			6				
Тема 11. Глобалізація і глобальне управління. Глобалізація у людському вимірі.	8	2			6				
Тема 12. Політико-правова ідентифікація України у глобальному просторі.	10	2	2		6				
Разом за змістовим модулем 2	60	12	8		40				
Усього годин	120	24	16		80				

5. Теми семінарських занять

У програмі семінарські заняття не заплановані

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<u>Змістовий модуль 1.Визначення конфігурації сучасної глобалізації</u>	8
1	Глобалізація як багатовимірний процес розвитку людства. Від імперії до націй-держав доби модерну. Виникнення глобальної політики. Глобалізація політики.	2
2	Економічна глобалізація як етап розвитку світового господарства. Торгівля і глобалізація. Глобалізація торгівлі. Розвиток світової вільної торгівлі. Зміни форм світової фінансової системи.	2
3	Мультинаціональні корпорації і світове виробництво. Міжнародний бізнес до промислової революції. Піднесення МНК. Інфраструктура та інституалізація глобалізації бізнесу. Світова конкуренція. Мережа глобального виробництва.	2

	"Необмежені" МНК і світове виробництво.	
4	Соціальні інститути в контексті глобалізаційного розвитку. Наука і освіта як чинники глобального розвитку. Глобальний розвиток освіти. Еволюція інституту сім'ї в умовах глобалізації. Людина як об'єкт і суб'єкт глобальних змін.	2
	<u>Змістовний модуль 2. Глобалізація в аспекті протиріч теорії і практики</u>	8
5	Культурно-цивілізаційні аспекти глобалізації. Світові релігії. Національні культури доби модерну. Глобальні інфраструктури: телекомунікації та мова. Культурні мультинаціональні корпорації. Кінематограф, телебачення, туризм.	2
6	Глобальні проблеми сучасності: постановка питання. Трактування категорій глобальних проблем людства; наукові підходи до класифікації глобальних проблем; предметне поле дослідження глобальних проблем людства та особливості історичних етапів їхнього розвитку, світові центри досліджень глобальних проблем людства та провідних вчених сьогодення.	2
7	Глобальна деградація довкілля у ХХ-ХХІ ст. Прогнозні моделі загибелі біосфери. Техногенез та його глобальні наслідки. Глобальна екологія. Поняття екологічного імперативу, глобальної екосистеми. Ознаки глобальної екологічної кризи: центри дестабілізації глобального середовища. Шляхи вирішення глобальної екологічної кризи.	2
8	Політико-правова ідентифікація України у глобальному просторі. Самоідентифікація соціуму як вибір. Третє покоління прав і свобод (колективні права) та проблеми їх забезпечення. Ідея сталого розвитку як домінантна складова соціальної культури громадян	2
	Разом	16

6. Теми практичних занять

Практичні заняття не передбачені

7. Теми лабораторних занять

У програмі практичні заняття не заплановані

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	<u>Змістовий модуль 1.Визначення конфігурації сучасної глобалізації</u>	40
1.	Підготуйте короткий (до 5-ти хв.) усний виступ, в якому розкрийте концептуальні положення представників будь-якої з існуючих теоретико-методологічних шкіл глобалістики.	2
2.	Підготуйте перелік спеціальних термінів (не менше десяти), які засвідчують процес формування глобалістики як науки. Розкрийте зміст і сутність запропонованих термінів.	2
3.	Розкрийте зміст поняття «світовий економічний простір».	4
4.	Фактори відмінності глобалізаційних та інтеграційних процесів.	4
5.	Стан та перспективи формування глобального правового поля (національне право; міжнародне право; глобальне право).	4
6.	На основі фактів офіційних повідомлень у ЗМІ проаналізувати та розкрити сутність змін політичної системи в умовах глобалізації.	2
7.	Розкрийте зміст правових принципів свободи, рівності, справедливості,	2

	забезпечення прав народів і прав людини.	
8	Соціальний капітал суспільства та його значення.	2
9	Освіта і навчання протягом усього життя.	2
10	Використовуючи надані матеріали підготувати короткі виступи (до 5-ти хв.) з проблематики формування глобального суспільства: а) управління і самоуправління; б) узгодження національних, регіональних інтересів і цінностей; в) взаємовідносин глобального громадянського суспільства з міжнародними і наднаціональними інститутами; г) суміщення соціальних структур країн; д) місця і ролі бізнес-інститутів у глобальному суспільстві; е) інституалізації та ідентифікації суспільства).	8
11	Глобальні інформаційні технології та їх значення.	4
12	Мультинаціональні корпорації та їх вплив на економічний розвиток	4
	<u>Змістовний модуль 2. Глобалізація в аспекті протиріч теорії і практики</u>	40
13	Опрацювати інформаційно-аналітичні дані, теоретичні висновки дослідників та зробити обґрунтований висновок у підтвердження чи заперечення твердження про залежність темпів участі країн у процесі глобалізації від специфіки їх культурно-цивілізаційного розвитку.	4
14	Опрацювати питання: Гомогенізація глобалізаційного процесу. Унікальність культур.	2
15	Відповідальність і контроль у вирішенні глобальних проблем. Навести приклади.	2
16	Глобальні проблеми. Провести узагальнення отриманих матеріалів та підготувати короткий (до 5-ти хв.) виступ з даного питання.	4
17	Проблеми енергетичного забезпечення глобального світу. Підготувати пропозиції щодо вирішення проблеми з урахуванням потреб регіону проживання.	4
18	Кіберзлочинність як глобальна загроза сучасності. Підготувати реферат.	2
19	Міжнародне співробітництво як один із шляхів до вирішення глобальних проблем. Підготувати доповідь.	4
20	Підготувати усний (до 5-ти хв.) виступ на тему: «Позанаціональний громадянин світу, реалії чи майбутнє?».	4
21	Глобалізація мілітарної системи - геополітика та еволюція світового мілітарного порядку	2
22	Геоправління збройними силами - міжнародні режими безпеки	2
23	Суспільство інтелекту та процес його формування. Творчий потенціал людини як необхідний чинник суспільства інтелекту.	2
24	Ознайомитися з Концепцією переходу України до сталого розвитку. Які дії в процесі переходу до сталого розвитку, на Ваш погляд, є найважливішими: а) на місцевому рівні; б) на регіональному рівні; в) на державному рівні. Підготувати усну відповідь.	4
25	Суспільно-психологічний фактор оцінки змін сучасного світопорядку. Універсалізація прав людини.	4
	Разом	80

9. Методи навчання

Лекції із застосуванням методів пояснювально-ілюстративного (мультимедійні презентації) викладання, обговорення проблемних ситуацій та диспуту; семінарські заняття з наочними демонстраціями; виконання індивідуальних завдань.

10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточне контрольне опитування, оцінювання семінарських доповідей та виконання індивідуальних завдань; підсумковий контроль - іспит. В обов'язковому порядку здійснюється облік відвідування студентами усіх видів занять.

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Оцінка за національною шкалою	Теоретична підготовка	Практична підготовка
	Здобувач освіти	
Відмінно	у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; робить самостійні висновки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.	глибоко та всебічно розкриває сутність практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує творчі завдання та ініціює нові шляхи їх виконання; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре	достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу; при представленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій; самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	правильно вирішив більшість практичних завдань; має стійкі навички виконання завдання
Задовільно	володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального	може використовувати знання в стандартних ситуаціях, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання. Правильно вирішив половину

	матеріалу; має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.	розрахункових/тестових завдань. Здобувач має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.
Незадовільно з можливістю повторного складання	володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно (без аргументації та обґрунтування); безсистемно виокремлює випадкові ознаки вивченого; не вмє робити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки; під час відповіді допускаються суттєві помилки	недостатньо розкриває сутність практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив окремі розрахункові/тестові завдання за допомогою викладача, відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє навчальним матеріалом	виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача

11. Питання для підсумкового контролю

1. Поняття, предмет та об'єкт глобалістики.
2. Поняття та сутність глобалізації.
3. Глобальні проблеми. Види та систематизація глобальних проблем.
4. Характерні ознаки глобалізації та їх характеристика.
5. Сутність глобалізації. Політична глобалізація. Економічна глобалізація.
8. Передумови формування геоглобалістики.
7. Системність та багатовимірність глобалізації.
8. Перспективи сучасної цивілізації в умовах глобалізації.
9. Політична глобалізація і національний суверенітет.
11. Світові школи глобалістики та їх концептуальні позиції.
12. Методологічні позиції вітчизняних учених у дослідженні глобалізаційних процесів.
13. Культурологічний та цивілізаційний підходи до дослідження глобалізаційних процесів.
14. Універсальний характер глобальних трансформаційних змін.
15. Глокалізація як форма глобальних трансформацій.
16. Інформаційне суспільство. Проблеми і ризики інформаційної епохи.
17. Етапи глобалізації. Постглобалізаційний період розвитку цивілізації.
18. Види, сутність, характеристика глобальних проблеми.
19. Глобальне прогнозування. Види та значення глобального прогнозування.
20. Проблеми та тенденції розвитку глобальної соціоєкосистеми.
21. Демографічні тенденції сучасності. Демографічна ситуація в Україні.
22. Характеристика процесу гібридизації культур. Діалог культур. Полілог культур.
23. Тероризм як глобальна проблема сучасності. Правова основа боротьби з міжнародним тероризмом.
24. Глобальне громадянське суспільство та його ознаки.
25. Проблеми становлення громадянського суспільства в Україні.
26. Трансформація права в умовах глобалізації. Тенденції трансформації права.
27. Характер транснаціональних загроз і викликів. Транснаціональна злочинність. Кіберзлочинність.
28. Трансформація інституту сім'ї в умовах глобалізації.
29. Глобалізація і фрагментація. Співвідношення глобального і локального.

30. Антиглобалізм (альтерглобалізм) як соціальне явище. Сили та учасники антиглобалістського руху.
31. Суверенітет держав та особливості формування нового світоустрою.
32. Альтернативні моделі сучасної глобалізації. Глобалізація з «людським обличчям».
33. Нація в умовах ідентифікації глобального світу. Національна держава. Національна мова.
34. Глобалізація і енергетичні проблеми. Енергосфера як фактор людського розвитку.
35. Освіта і наука в умовах глобалізації. Зміни умов у сфері освіти в Україні.
36. Сучасна політична глобалізація. Джерела та рушійні сили сучасної політичної глобалізації.
37. Сталий розвиток. Глобалізація і перехід до сталого розвитку.
38. Глобальне управління в системі парадигми цивілізаційного розвитку. Проблеми формування системи глобального управління.
39. Показник ВВП на душу населення як індикатор соціально-економічної нерівності.
40. Біосфера. Ноосфера. Ноосферний етап розвитку глобальної соціоекосистеми.
41. Міграційні процеси в умовах глобалізації. Трудова міграція. Міграційна політика держави в сучасних умовах.
42. Глобалізація. Вестернізація. Американізація.
43. Глобальні проблеми як фактор посилення взаємозалежності світу.
44. Глобальні проблеми Світового океану.
45. Глобальні проекти: приклади, сутність, причини виникнення, прогнозовані й непередбачувані наслідки.
46. Рівні етнічної ідентичності в глобалізованому світі.
47. Значення релігійного фактору у світі, що глобалізується. Поширення світових релігій як складова цивілізаційного вибору.
48. Техногенез та його глобальні наслідки. Глобальна екологія.
49. Прогнозні математичні розрахунки чисельності населення в XXI столітті: майбутнє демографічної проблеми.
50. Головні напрями політичної стратегії вирішення глобальних проблем (політичні реформи; науково-технічна політика).

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль												Модульний контроль	Сума балів
Змістовий модуль №1						Змістовий модуль № 2							
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
6	6	7	7	7	7	7	6	6	7	7	7	20	100

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	дуже добре	
75-84	C	добре	
70-74	D	задовільно	
60-69	E	допустимо	
30-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з	не зараховано з обов'язковим

		обов'язковим повторним вивченням дисципліни	повторним вивченням дисципліни
--	--	---	--------------------------------

14. Методичне забезпечення

Робоча програма та силабус навчальної дисципліни; опорні конспекти лекцій; мультимедійні презентації; плани семінарських занять; навчально-методичні матеріали та питання для поточного і підсумкового контролю; ілюстративні матеріали (карти, схеми, рисунки).

15. Рекомендована література

Основна:

1. Бауман, З. Глобалізація. Наслідки для людини і суспільства / Зигмунт Бауман ; [пер. з англ. І. Андрущенко ; за наук. ред. М. Винницького]. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 109 с.
2. Брич В.Я., Охота В.І. Міжнародна конкурентоспроможність країн в умовах глобалізації: Монографія. Тернопіль: Тернопільський національний економічний університет, 2019. 211 с.
3. Гелд Д. Глобальні трансформації. Політика, економіка, культура / [Девід Гелд, Ентоні МакГрю, Девід Голдблатт та ін.] ; пер. з англ. В. Курганського та В. Сікори. К.: Фенікс, 2003. 584 с.
4. Глобальні виклики сучасності: суспільно-географічний вимір: монографія/ за ред. В.К.Кіптенко, Б.П.Яценка. К.: ВПЦ «Київський університет», 2012. 255 с.
5. Глобальна економіка : навч. посіб. / О. В. Довгаль, У. Я. Андрусів, О. В. Ткаліч, О. С. Павленко. Івано - Франківськ: ФОП Супрун В.П., 2019. 262 с.
6. Глобальні проблеми світу : атлас. К. : Картографія, 2009. 144 с.
7. Книш М. М. Політико-географічна глобалістика : навч. посібник / М. М. Книш, Л. І. Котик. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. 484 с.
8. Любіцева О. О. Глобалізація світового господарства: геопросторовий вимір : монографія / О. О. Любіцева [та ін.]. К. : КНУ ім. Т. Шевченка, 2010. 160 с.
9. Новий світовий економічний порядок та глобальні виклики для України: Монографія / Булатов О.В., Козак Ю.Г., Козюк В.В. та ін. Тернопіль: Економічна думка, 2014. 504 с.
10. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики: навч. посіб. для студентів геогр. та екон. спец. ВНЗ / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова, В. В. Яворська. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 370 с.

Додаткові джерела:

1. Географія світового господарства (з основами економіки) : навч. посібник [за ред. Я. Б. Олійника, І. Г. Смирнова та ін.]. К. : Знання, 2011. 640 с.
2. Глобалізація і безпека розвитку : монографія / О. Г. Білорус, Д. Г. Лук'яненко [та ін.]. К. : КНЕУ, 2001. 733 с.
3. Лукашевич В. М. Глобалістика : навч. посібник / В. М. Лукашевич ; [2-ге вид., доп. і перероб.]. Львів : Новий Світ-2000, 2010. 440 с.
4. Мартен, Д. Метаморфози світу: соціологія глобалізації / Домінік Мартен, Жан Люк Мецжер, Філіп П'єр ; К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2005. 302 с.
5. Мочерний С.В. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія/ С.В. Мочерний, Я.С. Ларіна, С.В. Фомішин. К.: Ніка-Центр, 2006.200 с.
6. Світове господарство в умовах глобалізації: Монографія / Кол. Авт.; за ред. Я.Б.Олійника, Б.П.Яценка, В.К.Бабарицької. К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2004. 145 с.
7. Суліма Є. М. Глобалістика : підручник / Є. М. Суліма, М. А. Шепелев. К. : Вища школа, 2010. 544 с.
8. Sych V., Yavorska V., Kolomiyets K. Formation of regional inter-sectoral complexes of recreation and tourism activity as a sign of structural reorganization of the economy // Journal of Education, Health and Sport. 2021. Vol. 11(11). P.237-248.
9. Tranchenko L. V., Yavorska V. V., Tranchenko O. M., Sych V. A., Kolomiyets K. V. Theoretical approaches to the creation and realization of competitive advantages by a tourist enterprise. Вісник

Одеського національного університету. Серія Географічні та геологічні науки. Одеса, 2020. Том 25. Вип. 1 (36). С. 173-183.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Food and Agriculture Organization UN [Electronic resource]. — Mode of access : www.fao.org.
2. Human Development Reports, 2019 [Electronic resource]. — Mode of access : <http://hdr.undp.org/en/content/human-developmentreport-2019>.
3. Institute for Economics and Peace [Electronic resource]. — Mode of access : <http://economicsandpeace.org>.
4. The Club of Rome [Electronic resource]. — Mode of access : <http://www.clubofrome.org>.
5. The Millennium Project : Global Futures Studies & Research [Electronic resource]. — Mode of access : <http://www.millenniumproject.org/millennium/overview.html>. <http://www.iawwai.com/ProblemsOfThisWorld.htm>.
6. Global Peace Index Report, 2019 [Electronic resource]. — Mode of access : <http://visionofhumanity.org/app/uploads/2019/06/GPI-2019-web003.pdf>
7. International Migration Report 2019 [Electronic resource]. — Mode of access : https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2019_Highlights.pdf
8. International Organization for Standardization [Electronic resource]. — Mode of access: <https://www.iso.org/home.html>.